

Komentář: Ukrajinci si s námi, co se týče plynu, vytřeli zadek

FIN TAG fintag.cz/2024/08/15/komentar-ukrajinci-si-s-nami-co-se-tyce-plynu-vytřeli-zadek

15. srpna 2024

15. 8. 2024

Volodymyr Z., tak jmenují světová média ukrajinského instruktora potápění jako předpokládaného člena týmu, který poškodil potrubí Nord Stream. Polská prokuratura uvedla, že Ukrajince, který pobýval v Polsku, nezadržela, protože v červenci odcestoval zpět na Ukrajinu. / Ilustrační foto: Pixabay.com

Aktuální informace o poškození plynovodu Nord Stream, který vede z Ruska do Německa, nevrhají na Ukrajince vůbec příznivé světlo. To proto, že poškození tohoto plynovodu mají na triku nejspíš právě Ukrajinci.

Německo vydalo evropský zatykač na ukrajinského instruktora potápění Volodymyra Z. Označilo ho jako člena týmu, který pomocí výbušnin vyřadil z provozu podmořské plynovodní potrubí v září 2022. S odvoláním na nejmenované zdroje o tom informovaly [14.8.] německé deníky Süddeutsche Zeitung a Die Zeit spolu s televizí ARD.

I když se německá generální prokuratura k těmto tvrzením odmítla vyjádřit, stejně jako německá ministerstva vnitra a spravedlnosti, polská prokuratura potvrdila, že přesně takový zatykač obdržela. Můžeme tedy nejspíš s 99% pravděpodobností počítat s tím, že za poškozením plynovodů Nord Stream stojí Ukrajinci. Jakkoli ti nám dlouhodobě tvrdí, že plynovody poškodilo Rusko.

Na otázku, proč by Rusko poškozovalo plynovody, z nichž mu nemalé peníze plynou a v případě uvedení do provozu Nord Streamu 2 plynou, nechť si každý odpoví sám. Případně se zamyslí nad tím, kdo nakonec z vyřazení plynovodů z provozu profitoval. Rusko, ale ani Německo či další evropské státy, které z Německa berou plyn, to nejspíš nebudou. Jistě důležitá informace je i ta, že už

v roce 2019 podepsal americký prezident Donald Trump zákon, který uvalil sankce na firmy pracující na výstavbě plynovodu Nord Stream 2. USA si nepřály, aby Evropa dál prohloubila svou energetickou závislost na Rusku.

Zdaleka tu ale nejde jen o poškození plynovodů na dně Baltského moře. Jde o to, jakým způsobem se s ruským plynem v posledních letech obchodovalo a i nadále obchoduje. Také jde o to, jakým způsobem se obchod s plynem v posledních letech promítl nejen do cen plynu, ale i elektřiny. Běží i o to, jak ona energetická krize, kterou jsme měli tu čest zažít, a vůbec vysoké ceny energií, dopadají do české, německé, ale i dalších evropských ekonomik. Důležité je i to, kolik stála evropské země podpora domácností a firem. I o kolik prohloubila jejich deficitní hospodaření. Prostě a jednoduše: V případě vyřazení plynovodu Nord Stream z provozu se jedná o rozsáhlejší komplex věcí. A ne jen o to, že plynovod spolu s dalšími vyřadil z provozu ukrajinský potápěč Volodymyr Z.

Aby bylo docela jasno, než se spustí hnojometry

Každý, komu alespoň trochu leží na srdci osud České republiky, má vlastní rozum a alespoň základní historické povědomí, si velice dobře uvědomuje, jaká tragédie se odehrála v někdejším Československu v roce 1948, když si v něm lidé zvolili komunisty za ty hlavní. Třeba, že to mnozí po druhé světové válce „mysleli dobře“, problém byl v tom, že tehdejší komunistická strana a její lidé plně podléhali řízení ze sovětské Moskvy, z Ruska. Výsledek byl rozkradený majetek, emigrace, tisíce zavražděných, desítky tisíc zničených životů, eliminace schopných lidí a protěžování neschopných nebo všehoschopných lidí, potlačení demokratických principů a zastavení progresu země. Z Moskvy a obecně z východu k nám tehdy nic dobrého nepřišlo. I když se Sovětský svaz prezentoval jako země zázraků.

Asi každý, komu alespoň trochu leží na srdci osud České republiky, má vlastní rozum a alespoň základní historické povědomí, si jistě velice dobře uvědomuje, jaká tragédie se v někdejším Československu odehrála v roce 1968, kdy k nám vtrhly vojska Varšavské smlouvy a ukončily přítrž i jen náznaku obrodného procesu a potřebných změn. Následná normalizace pak už jen dokonala dílo zkázy, když části národa pokřivila charakter. A i zde se historie opět opakovala. Emigrace, ukradený majetek a na čelních místech hlavně lidé neschopní nebo všehoschopní. A znovu zastavení progresu země a celkový úpadek. Ani tehdy k nám z východu nic dobrého nepřišlo.

Ukrajinci a jejich role v obchodu s ruským plynem a ropou

Když ruská vojska vtrhla na Ukrajinu, enormně stouply ceny energií. Ne, že by nerostly už předtím, rostly, ale dění na Ukrajině je docela akcelerovalo. Problém je, že ceny energií od té doby o moc neklesly a jsou to právě vysoké ceny energií v kombinaci s evropským Green Dealem a dalšími faktory, které poslaly německou, ale i českou a další evropské ekonomiky ke dnu. A roli v tom všem hrálo i poškození plynovodů Nord Stream. Nebo jinak, pokud by k jeho poškození nedošlo, možná by situace nemusela být tak zoufalá, jak je.

Jsou tu ale i další souvislosti. Poškozením plynovodu Nord Stream se transport ruského plynu do Evropy, když nepočítáme transport ruského LNG, který se teprve rozvíjí, opět plně usadil v trubkách z Ruska přes Ukrajinu do Evropy. A co udělala Ukrajina, když už byl Nord Stream mimo provoz? Opakovaně zvedala tranzitní poplatky nejen za ruský plyn, ale i ropu. Roční příjem Ukrajiny za tranzit ruského plynu a ropy do Evropy lze odhadnout v přepočtu na stovky miliard korun ročně.

Ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj na základě válečného stavu, který mimo jiné na Ukrajině brání vypsání voleb, spolu s ukrajinskou vládou vyvlastnil strategické podniky v zemi. Mezi nimi

byly i podniky, které obchodují s ropou a plynem. To znamenalo, že Ukrajina získala nad obchodem s těmito ruskými komoditami plnou kontrolu.

Největší záhada této války

Už tehdy se tradovalo, že vůbec nejbezpečnějším místem na Ukrajině je prostor pod potrubími s plynem a ropou. A to proto, že přes všechny ty moderní vojenské operace zůstávaly netknuté. A třeba zkraje roku 2023 označil na stránkách FinTag obchod s ruským plynem a ropou přes Ukrajinu zvláštní zmocněnec pro energetickou bezpečnost Ministerstva zahraničních věcí ČR Václav Bartuška jako jednu z „největších záhad této války“.

„Baltské moře už není. Jednak proto, že německá strana nepovolila Nord Stream 2. Pak záhadným způsobem vylétly do povětří roury Nord Streamu 1. Nefunguje ani tranzit přes Polsko, který už na jaře loňského roku zastavila ruská strana. Stále funguje tranzit plynu a ropy přes Ukrajinu. To je jedna z velkých záhad této války. A stále funguje tranzit přes Turecko. To znamená, že do Evropy stále proudí ruský plyn na jihovýchod Evropy. Do Bulharska, Maďarska a Slovenska,“ řekl doslova pro FinTag.

—

Když to tedy shrneme, v roce 2022 dojde k poškození plynovodů pod Baltským mořem, které by přiváděly plyn do Evropy z Ruska přímo a bez Ukrajiny. Ale v ten stejný rok, rok následující, ale i letošní rok Ukrajině “nic nebrání” v tom, aby se jako tranzitní země s Ruskem podílela na obchodu s ruskou ropou a plynem, které přes ni proudily do Evropy.

A teď ten hlavní problém! Nejde jen v přepočtu o stovky miliard korun, které by platilo Rusko, ale které platíme my. To znamená daňoví poplatníci touto věcí dotčených zemí Evropské unie. Tedy ti daňoví poplatníci, kteří spolu s americkými daňovými poplatníky hlavně drží vojensky, ale i finančně Ukrajinu nad vodou. Problém je, že toto se ve slušné společnosti nedělá. Je to asi podobné, jako

byste brali peníze od souseda, který vám v upřímné snaze pomoci z finanční tísně pravidelně posílá peníze na účet, ale ve stejnou chvíli byste pomáhali zlodějovi, který od souseda stěhuje ukradenou televizi. Pojmenujte si to, jak chcete, ale je to onen klasický východ, o kterém už tu byla řeč! Morálka je totiž jen jedna.

Čert, aby to vzal! Proč?

Ale pokračujme: Pokud máte za to, že v Česku se za poslední roky výrazně zdražilo, nemýlíte se. Pokud máte za to, že ekonomika zachází na úbytě nejen v Česku, ale i v Německu a dalších evropských zemích, rovněž se nemýlíte. I to má souvislost s vyřazením plynovodů Nord Stream. A spočívá v odpovědi na otázku, proč tomu tak je.

Z velké části je to kvůli tomu, že Evropa má vysoké ceny energií a ztrácí kvůli tomu na konkurenceschopnosti. To, že se v Evropě nyní nejhůře daří hlavně průmyslovému Německu nebo i Česku není náhoda. Rozhodně tím nechci říci, že za to může ukrajinský potápěč Volodymyr Z., to rozhodně ne, máme i vlastní experty, v Bruselu, ale i jinde. Na druhé straně snad i Ukrajinci by mohli chápat, že Evropu, která byla a z velké části stále je závislá na surovinách z Ruska, zničení plynovodu Nord Stream poškodí.

Jsou tu ale i další dopady oné energetické krize, která k nám přišla hned po covidu. Tím je propad kondice veřejných financí. I když vláda Petra Fialy [ODS] hospodaří s jí svěřenými našimi penězi od desítky k pěti, stále ale platí, že v roce 2022 a 2023 za podstatnou částí deficitu státního rozpočtu šly právě podpůrné programy na zvládnutí vysokých cen energií. Pokud tomu nevěříte, poslechněte si někdy ministra financí Zbyňka Stanjuru [ODS]. Ten, i kdyby měl deficit rozpočtu jakkoli vysoký, jako, že má, tak vám řekne, že za tím stojí právě ta bohužel energetická podpora vlády domácností a firem. Ale nejde jen o státní rozpočet, ale o to, co teď platí firmy a domácnosti za energie.

A co je dál důležité vědět? Důležité je i vědět, že náklady nás všech by mohly být nižší, kdyby Ukrajinci nezničili plynovod Nord Stream. To proto, že plyn, který z Ruska tak jako tak do Evropy proudí, by přes něj proudil přímo a bez přírážek prostředníků. Anebo by třeba i s ohledem na [ne]podporu Ruska neproudil, ale stále by pro EU představoval jisté záložní řešení. A i jisté záložní řešení má svou cenu. Minimálně na komoditních burzách, kde se, jak jsme v nedávné době pochopili snad úplně všichni, cena elektřiny odvíjí od ceny plynu. Ale je-li něčeho někde málo, většinou to zdraží. A zdraží to hned násobně, když se tomu rozpadne infrastruktura nebo se to musí dovážet třeba až z Ameriky.

=

Abychom to neprotahovali. To, co jsme mnozí tušili a nyní se všichni dozvěděli o výbuchu plynovodu Nord Stream, nás potěšit nemůže. I když je pochopitelné, že hloupou ruskou válkou dotčení Ukrajinci sledují a budou sledovat hlavně své zájmy, přece jen by mohli sledovat i zájmy těch, kteří jim pomáhají. To se ale v případě zničení plynovodu pod Baltským mořem nestalo. Znovu se tak naplnilo to, co my všichni v Česku snad už dobře víme. Totiž, že z Ruska, ale i obecně z tohoto východu nás nikdy nic dobrého nepotkalo.

Daniel Tácha

—

Aktualizace: Německá vláda ve snaze snížit deficit veřejných financí zastavuje schvalování nové vojenské pomoci Ukrajině, která se od února 2022 brání ruské invazi. 17.8. to uvedl web německého deníku Frankfurter Allgemeine Zeitung [FAZ] s odvoláním na vládní dokumenty, e-maily a zdroje z jednání za zavřenými dveřmi.

Na přání kancléře Olafa Scholze se už nemají schvalovat nové žádosti. Ministr financí Christian Lindner to tlumočil 5. srpna v dopise ministru obrany Borsi Pistoriusovi a ministryni zahraničí Annaleně Baerbockové, uvedl server veřejnoprávní ARD.

Podle dopisu mohou být “nová opatření” přijata pouze, pokud na ně byly zajištěny prostředky v rozpočtech na letošní a příští rok. Zmrazení pomoci tak platí okamžitě, protože maximální limit čtyř miliard eur [100,78 mld. Kč] na příští rok už byl teď překročen. Na letošní rok jsou potom na vojenskou pomoc Ukrajině vyčleněné prostředky ve výši přibližně osm miliard eur [201,57 mld Kč].

168 KOMENTÁŘE

KOMENTÁŘ

Vážení diskutující, žádáme Vás o slušnost ve Vašich komentářích ve vztahu k ostatním diskutujícím, osobám, které v člancích vystupují, i k autorům článků. Redakčně upravujeme všechny komentáře, které toto porušují, případně nabádají k násilí.